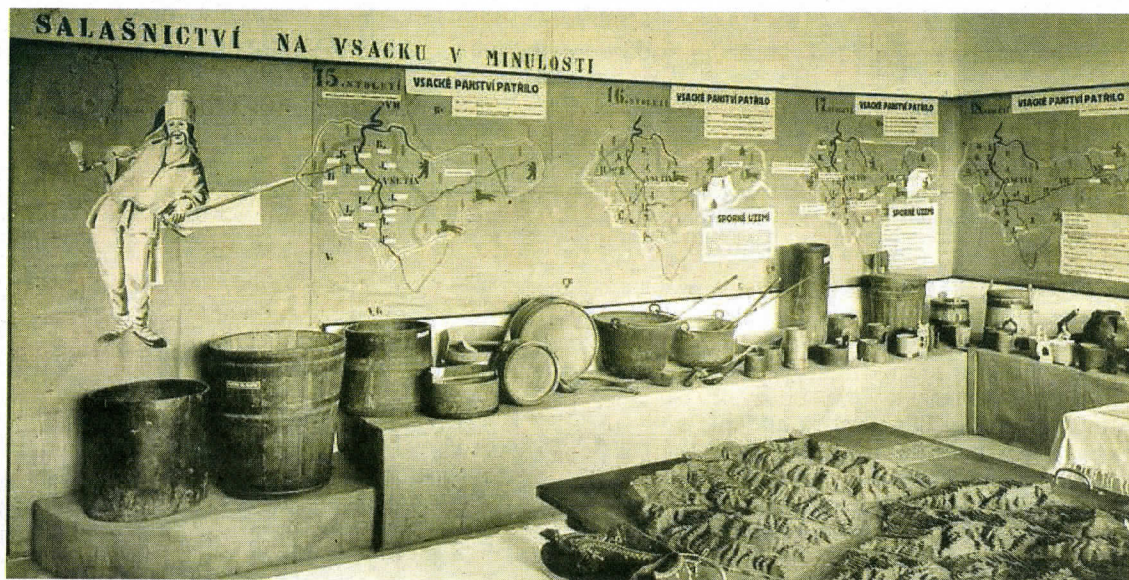

Antonín Strnadel: fotograf, malíř a ilustrátor

Impulsem pro napsání tohoto článku byl nález osmi kusů fotografií v rodinném archivu po dědečkovi – Janu Ošťádalovi, který byl do poloviny minulého století poštmistrem v Novém Hrozenkově. Na snímcích je několik pohledů do výstavy Salašnictví, konané v r. 1936 v místní škole. Objev to je úžasný, neboť historikové dodnes netušili, že se z této výstavy dochovala nějaká fotodokumentace. Fotografie s radostí uvítal i P. Liďák z Valašského muzea v přírodě a potvrdil jejich příslušnost k dané výstavě. Snímky tak kromě archivu rožnovského skanzenu rozšíří i fotoarchiv Muzea regionu Valašsko a samozřejmě Památníku Antonína Strnadaela v Novém Hrozenkově.

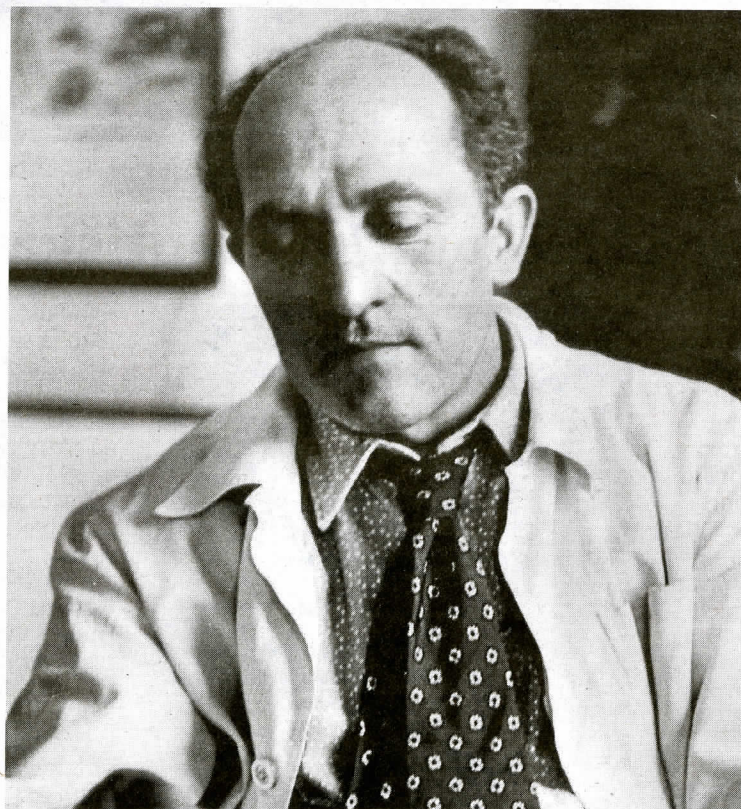
Salašnická výstava Nový Hrozenkov, 1936 Foto: Jan Ošťádal

fotografové Valašska

Jsem rád, že tenkrát dědeček nejen výstavu spoluorganizoval, ale že zhotovil i pár snímků a také že snímky po 80 letech naleznou své uplatnění.

Antonín Strnadel (10. 5. 1910 až 31. 10. 1975) byl fotograf, malíř, grafik a ilustrátor. V letech 1925–1927 se učil fotografem, dále studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze (prof. J. Benda) a na Akademii výtvarných umění. Námětově čerpal z lidové kultury Valašska a etnografické znalosti zúročil ve spolupráci s historickým filmem (Portáši) a folklorními soubory (Čs. soubor písní a tanců). Ilustroval také publikace svého bratra Josefa Strnadaela (Vyhnal jsem ovečky až na Javorníček, 1963).

Jeho vztah k Valašsku a Novému Hrozenkovu nejlépe vystihuje Karel Langer ve vzpomínkách: „V roce 1929 jsem měl nakreslit pro Národopisné muzeum v Praze různé dokumenty valašské lidové kultury. Při studiu u prof. J. Bendy jsem potkal Antonína Strnadaela, s nímž mne na celý život sblížil zájem o Valašsko. Z jeho domova v Trojanovicích jsme pěšky došli přes Rožnov a vrch Tanečnice do Nového Hrozenkova, počátku naší společné

Antonín Strnadel Foto: archiv MRV

cesty po jižním Valašsku. Těch několik týdnů stačilo k tomu, aby Toník byl definitivně získán pro kresebné studium valašské lidové kultury. Na Hrozenkově získal řadu přátel mezi mladými učiteli, kteří ho poté s poštmistrem Janem Ošťá-

dalem každé prázdniny po řadu let hostili. Z touhy poznat i sousední obce posunul svůj zájem do Velkých Karlovic, kde se později usadil na chatě na Soláni a pak ve srubu v Léskovém. V roce 1936 uspořádal

výstavu, která byla výstavou v podstatě celého území Karpat. Toník se s nadšením ujal role hlavního výtvarníka. Nakreslil výjevy ze života na salaši, pracovní postupy zpracování vlny, typy Valachů atp. Pracoval o školních prázdninách, bytem i ateliérem mu byla dřevěnice č. p. 11/451, dnes jeho památník, jak si před smrtí přál. Ponor do života kol chovu ovcí byl současně i hlubokým proniknutím do mentality místních lidí a do jejich souznění s přírodou. Sám rodilý Valach a od svého dětství s účastí na práci a životě horských zemědělců snadno navazoval s místními občany hlubší a obsažnější kontakt, než byli schopni sebelépe fundovaní etnologové. Cyklus, který vytvořil pro Salašnickou výstavu, umožnil mu nalézt sebe sama, svůj výtvarný názor a základ svého výtvarného slohu. Horní Vsacko – Nový Hrozenkov, Velké Karlovice se Soláněm – staly se mu nadosmrti pravým domovem v nehlubším slova smyslu.“

V archivu Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně jsou uchovány Strnadlovy fotografie krajiny, architektury a obyvatel – např. série snímků Gazda z Velkých Karlovic. V roce 1977 mu byl v Novém Hrozenkově otevřen památník.

**Milan Ošťádal, fotograf,
Muzeum regionu Valašsko**